

**Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Catedra de psihologie**

**CURRICULUM
la unitatea de curs**

Practica de licență

(denumirea unității de curs)

Ciclul I - studii superioare de licență

Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale

Codul și denumirea specialității: 0313.1 Psihologie

Forma de învățământ: Învățământ cu frecvență

Autor:

lect.univ., Lilia Nacai

(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

(semnătura)

BALȚI, 2018

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de psihologie

Procesul-verbal nr. 2 din 17.10.2017

Șefa Catedrei de psihologie _____

(semnătura)

Conf.univ., dr., Silvia Briceag

(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Procesul-verbal nr. 3 din 29.11.2017

Decanul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

_____ Conf.univ., dr., Lora Ciobanu

(semnătura)

(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

Notă explicativă

Practica de licență reprezintă o componentă esențială a evaluării activității studentului. Se realizează în semestrul VI, cu durata de 6 săptămâni, **6 Credite ECTS**.

Practica de licență urmărește formarea, antrenarea și testarea competențelor de documentare, investigare, cercetare, redactare independentă conform regulilor comunității științifice și susținere publică a rezultatelor cercetării în domeniul psihologiei, realizate în cadrul tezei de licență.

Obiectivele:

- Dezvoltarea capacității studenților de a transpune noțiunile teoretice și competențelor practice în realizare investigației științifice;
- Consolidarea la studenți a abilităților, competențelor de proiectare a unei cercetări științifice;
- Consolidarea la studenți a abilităților practice în realizarea unei cercetări științifice conform exigențelor în vigoare;
- Aplicarea valorilor, principiilor și normelor impuse de Codul deontologic al profesiei de psiholog;
- Facilitarea utilizării tehnologiilor informaționale moderne în procesul de realizare a cercetării;
- Antrenarea în prezentarea publică și scriptică a rezultatelor investigației științifice;

Competențe dezvoltate în cadrul practicii de licență:

CP1. Operarea cu concepte fundamentale în domeniul psihologiei și utilizarea acestora în comunicarea profesională.

CP2. Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare prin abilități de control și inovație în domeniul psihologiei.

CP3. Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihologie.

CP4. Evaluarea psihologică a individului, grupului și organizației.

CP5. Proiectarea și realizarea intervențiilor psihologice.

CP6. Relaționarea și comunicarea interpersonală specifică domeniului psihologiei prin valorificarea informațiilor, vizînd varii contexte socio-umane și de identitate națională.

CT1. Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii și deontologiei profesionale în cadrul propriei strategii de muncă.

CT2. Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă plurispecializată și aplicarea de tehnici de relaționare și muncă eficientă în cadrul echipei.

CT3. Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare.

Finalitațile:

După definitivarea cu succes a stagiului Practicii de licență studentul va fi capabil:

- să adapteze teoriile psihologice la fenomenul/problema cercetată;
- să proiecteze cercetarea și implementarea investigațiilor psihologice cu rezonanță personală și socială;

- să utilizeze tehnologiile informaționale și comunicaționale moderne în procesul de cercetare;
- să elaboreze și să realizeze program de psihodiagnostic;
- să elaboreze și să realizeze program corecțional-dezvoltativ;
- să cunoască și să aplice metode și tehnici de consiliere psihologică;
- să elaboreze și să realizeze program de stimulare a dezvoltării personalității și de sporire a resurselor psihice;
- să interpreteze cantitativ și calitativ rezultatele obținute în cadrul cercetării;
- să elaboreze concluzii și recomandări la cercetarea realizată.

Organizarea și promovarea practicii de licență:

În ultimul semestru al programului de studiu, în cadrul practicii de licență, studenții colectează, prelucrează datele experimentale și redactează teza de licență. O teză care are un nivel satisfăcător, trebuie să demonstreze familiaritatea studentului cu literatura psihologica relevantă pentru tema abordată, să fie corectă din punct de vedere metodologic, al analizei datelor și al argumentării, să aibă o structură logică, să fie redactată coerent, în stilul limbajului științific. Aspectul de formă trebuie să fie, de asemenea, în concordanță cu standardele academice.

Teza este o lucrare personală a cărei responsabilitate revine studentului. Profesorul coordonator asistă și susține studentul, fără a aduce atingere principiului lucrului individual.

Tematica tezelor de licență la specialitatea Psihologie este elaborată cu participarea conducătorului de teză și studenți și se aprobă de către catedra de profil în luna mai, semestrul 4. Conducătorul tezei stabilește de comun acord cu studentul programul de consultanță, modul și ariile de colectare a informațiilor și a datelor experimentale (în conformitate cu Ghidul pentru elaborarea tezei de licență și master la psihologie). Tematica tezelor de licență și conducătorii științifici sunt aprobați la ședința Consiliului Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte.

Activități permise profesorului coordonator: sugestii în legătură cu alegerea și definirea temei; impunerea unor etape obligatorii și a unor momente de evaluare a progresului în realizarea tezei; sugestii cu privire la organizarea și realizarea cercetării sau studiului; sugestii privind orientările teoretice și metodologice; discuții pe teme inițiate de student și răspunsuri la întrebările acestuia; observații critice și recomandări de corecție; sugestii bibliografice.

Activități nepermise profesorului coordonator: impunerea unor idei sau soluții, împotriva celor preferate în mod explicit de student; efectuarea în locul studentului a unor activități legate de realizarea temei.

La finalizarea tezei, profesorul coordonator analizează conținutul tezei, precum și măsura în care aceasta corespunde exigențelor comunității științifice (GHID DE REALIZARE A TEZEI de LICENȚĂ și de MASTER), după care admite teza pentru susținere publică în examenul de licență prin semnarea acesteia.

Proiectarea activității de cercetare în cadrul tezei.

În scopul realizării cercetării studentul sub conducerea conducătorului științific întocmește **un plan al activităților.**

- stabilirea temei;
- fixarea obiectivelor;
- selectarea surselor de informare;
- investigația cadrului teoretic al cercetării (teoria problemei);
- expunerea cadrului teoretic al cercetării;
- întocmirea problemei cercetării;
- stabilirea tipului de cercetare;
- elaborarea ipotezelor;
- specificarea unităților (populației) studiate;
- construcția variabilelor (descrierea calitativă);
- cuantificarea (descrierea cantitativă);
- alegerea metodelor de cercetare; stabilirea tehnicilor și procedeelelor de lucru – în conformitate cu decizia despre caracterul lucrării: experiment de constatare, experiment formativ etc.;
- culegerea datelor;
- selectarea modalităților de prelucrare a datelor; stocarea datelor; prelucrarea datelor;
- analiza datelor (verificarea ipotezelor);
- rezolvarea aspectelor de grafică și design la calculator;
- interpretarea rezultatelor;
- formularea propunerilor de soluționare a problemei cercetării vizate în lucrare; elaborarea concluziilor și a recomandărilor practice;
- susținerea preventivă a tezei de licență;
- prezentarea tezei și a materialelor suplimentare la catedră;
- prezentarea tezei în ședința plenară publică a comisiei pentru examenul de licență.

Planul este fixat într-un orar al activităților, realizate în cadrul îndeplinirii lucrării de licență, cu indicarea perioadelor concrete de timp. Fiecare din etapele planificate se prezintă ca o activitate, care își găsește reflectare în lucrarea de licență. (**Anexa 1**)

Formatul tezei

- Teza trebuie să cuprindă următoarele părți:
 1. Pagina de titlu
 2. Cuprins
 3. Conținutul tezei
 4. Bibliografie
 5. Anexe
- **Pagina de titlu** va conține următoarele informații:
 1. numele universității, a facultății și a catedrei
 2. titlul tezei
 3. nivelul de susținere a tezei (teză de licență)
 4. numele candidatului
 5. anul realizării
 6. Numele și titlul coordonatorului științific.

Nota : Pe verso teza va fi semnată de coordonatorul științific, aprobată la ședința Catedrei de psihologie (semnătura șefului catedrei). Nu se acceptă pentru a fi susținute lucrările care nu au un coordonator științific agreeat (cadru didactic sau cercetător).

- **Cuprinsul** va conține numele capitolelor, subcapitolelor și subpunctelor, respectiv bibliografia și anexele, cu indicarea paginajului corespunzător din text.
- **Bibliografia și citările în text** vor fi redactate conform exigentelor bibliografice în vigoare la momentul realizării tezei.
- **Anexele** pot conține scalele / probele utilizate, ilustrații suplimentare, prelucrări preliminare (dacă este cazul), alte materiale relevante pentru studiul întreprins.

Conținutul tezei

Teza trebuie să aibă o organizare logică în capitole, care să prezinte următoarele aspecte:

1. Introducere
2. Cadrul teoretic al problemei studiate
3. Rezultatele cercetării și interpretarea acestora
4. Concluzii și implicațiile cercetării în practica psihologică.

Introducerea va fi redactată în aproximativ 3 pagini astfel încât să devină un argument puternic al cercetării realizate. Se va prezenta sintetic situația cercetărilor relaționate cu subiectul ales, motivația alegerii temei, indicând domeniile care nu au fost explorate sau care solicită investigații suplimentare și reconsiderări. Introducerea va insera:

- **Actualitatea cercetării.** Subcompartimentul prevede judecățile autorului asupra oportunității alegerii temei din considerente teoretice și practice, care prezintă un aport la dezvoltarea domeniului și, inclusiv, la formarea profesională. Stabilește caracterul actual al cercetării practice și teoretice, reieșind din abordările problemei în literatura din domeniu și realitatea psihosocială. Indică la raportul dintre problema studiată și problemele din cotidian. Actualitatea cercetării se prezintă ca o aprofundare în subiectul investigației, relevarea tuturor aspectelor teoretice legate de acesta și probarea lor în cadrul unei cercetări experimentale.

- **Problema investigației:** este formulată într-o frază, care reflectă corespondența dintre studiul efectuat și necesitatea soluționării teoretice și practice a unei situații specifice, prin investigarea unui anumit aspect și stabilire a unor soluții.

- **Obiectul cercetării:** se referă la aspectul teoretico-practic, selectat pentru un studiu mai detaliat, care constituie un fenomen sau un proces, o categorie sau un concept etc.

- **Scopul cercetării:** reflectă elucidarea anumitor particularități ale obiectului investigației, elaborarea unui program de activitate sau cercetare, expunerea unor concluzii relevante studiului.

- **Obiectivele investigației:** se împart în teoretice și aplicative și presupun un plan sumar al efectuării investigației în scopul explicării problemei alese pentru cercetare – studiul aspectelor teoretice, precizarea prin analiză teoretică și practică a unor noțiuni, elucidarea unor particularități, identificarea factorilor, construirea modelelor, elaborarea aparatului de cercetare, evidențierea unor rezultate specifice etc.

- **Ipotezele cercetării:** modelul ipotetic al investigației, formulat în fraze testabile empiric, care reflectă cunoașterea problemei la nivel teoretic și raportul cu propriile observații. Urmează să reflecte anumite relații dintre cauză și efect. Este formulat în tezele care-și pun scopul unei testări empirice a problemei alese pentru cercetare.

Aspectele supuse evaluării în procesul de notare al unei teze sunt următoarele (în paranteză, numărul maxim de puncte pentru fiecare aspect):

- a) **Criterii teoretice.** Nivelul cunoștințelor teoretice, gradul lor de relevanță în raport cu tema abordată, capacitatea de a identifica și de a analiza literatura de specialitate (max. 3p);
- b) **Criterii metodologice.** Capacitatea de a realiza și de a opera cu un model metodologic adecvat în raport cu tema (max. 3p);
- c) **Criterii analitice.** Capacitatea de a prelucra și de a analiza datele și informațiile, precum și aceea de a emite concluzii adecvate în raport cu acestea (max. 3p);
- d) **Criterii stilistice.** Capacitatea de a redacta o lucrare academică în mod structurat și coerent, într-un limbaj științific adecvat și în concordanță cu standardele formale impuse (max. 1p); (Anexa 2)

Note și specificări.

1. Volumul unei teze de licență este de 40-45 de pagini
2. Fiecare foaie se va tipări pe ambele părți
3. Tezele trebuie să fie prezentate într-o formă îngrijită, copertate: partea estetică a lucrării nu este mai puțin importantă decât conținutul ei.
4. Lucrarea va conține minimum 25-30 de surse bibliografice
5. Tezele de licență se vor prezenta în variantă electronică și pe suport de hârtie, copertare rigidă
6. Cercetarea realizată în cadrul tezei poate constitui subiectul unei comunicări la simpozioane și conferințe științifice, a unor publicații.

La finele practicii de licență se organizează susținerea preventivă a tezei de licență (cel puțin cu o lună înainte de Examenul de licență), în prezența unei comisii create de catedra de profil. Studenții care au susținut cu succes această probă sunt admiși la examenul de licență.

Conținutul și nivelul tezelor de licență, modalitatea de prezentare a lor, sunt expuse în Recomandările de realizare a tezelor de licență și de master în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți.

Bibliografie:

1. Allport, Gordon W. <http://www.wjh.harvard.edu/psych/ug/Thesis/VI.Allport.htm>
2. Ghid de redactare a tezei de licență și masterat, Universitatea Babeș-Bolyai, Catedra de psihologie (2004). www.psihologie.ro.
3. Ghid de realizare a tezei de licență Universitatea din București, Facultatea de psihologie și științele educației, 2006
4. Briceag, Silvia. Ghidul pentru elaborarea tezei de licență și master la psihologie (Specialitatea psihologie), Bălți, 2014.
5. **Recomandări de realizare a tezei de licență și de master în USARB. Bălți, 2015**

ANEXE

Anexa 1

Fisa de evaluare

a tezei de licență/ masterat cu titlul :
realizată de

Criterii de evaluare	Punctaj acordat
Criterii teoretice (max. 3 p)	
<i>Gradul de interes al temei (actualitate, noutate, originalitate)</i>	(max 1)
<i>Volumul și relevanța contribuției teoretice în raport cu tema</i>	(max 1)
<i>Capacitatea analitică și spiritul critic în raport cu suportul teoretic</i>	(max 1)
Criterii metodologice (max. 3p)	
<i>Calitatea modelului metodologic (fundamentare, adecvare la temă, calitatea ipotezelor, adecvarea eșantionului)</i>	(max 1)
<i>Calitatea psihometrică a instrumentelor utilizate (fidelitate, consistență internă, validitate)</i>	(max 1)
<i>Calitatea procedurii de lucru (calitatea măsurării, evitarea erorilor, respectarea normelor etice)</i>	(max 1)
Criterii analitice (max. 3p)	
<i>Calitatea prelucrării statistice (statistici descriptive, statistici inferențiale, adecvarea lor la datele</i>	(max

<i>analizate)</i>	<i>1.5)</i>
<i>Calitatea concluziilor (interpretarea statistică și psihologică a rezultatelor)</i>	<i>(max 1.5)</i>
Criterii stilistice (max. 1p)	
<i>Calitatea stilului de redactare (claritatea exprimării, logica structurării, corectitudinea gramaticală)</i>	<i>(max 0.5)</i>
<i>Respectarea exigențelor formale de redactare</i>	<i>(max 0.5).</i>
Nota propusă (suma punctelor acordate)	

Anexa 2
Aprobat:
Șeful de catedră
„_____” 201__

Graficul calendaristic de executare a tezei de licență

Tema tezei de licență _____
confirmată prin ordinul rectorului USARB
nr. ___ din „_____”
Termenul limită de prezentare a tezei de licență la catedra de _____
„_____”

Etapile executării tezei de licență:

Etapile	Termenul de realizare	Viza de executare
1. stabilirea temei; fixarea obiectivelor; selectarea surselor de informare		
2. investigația cadrului teoretic al cercetării (teoria problemei); expunerea cadrului teoretic al cercetării;		
3. întocmirea problemei cercetării; stabilirea tipului de cercetare; elaborarea ipotezelor;		
4. specificarea unităților (populației) studiate; construcția variabilelor (descrierea calitativă); cuantificarea (descrierea cantitativă);		
5. alegerea metodelor de cercetare; stabilirea tehnicilor și procedeelelor de lucru – în conformitate cu decizia despre caracterul lucrării: experiment de constatare, experiment formativ etc.;		
6. culegerea datelor; selectarea modalităților de prelucrare a datelor; stocarea datelor;		

prelucrarea datelor; analiza datelor (verificarea ipotezelor);		
7. rezolvarea aspectelor de grafică și design la calculator; interpretarea rezultatelor;		
8. formularea propunerilor de soluționare a problemei cercetării vizate în lucrare; elaborarea concluziilor și a recomandărilor practice;		
9. susținerea preventivă a tezei;		

Student (a) _____

(*semnătura*)

Conducător științific _____

(*semnătura*)

